

Poslanci schválili návrh zákona o sociálních službách

Poslanecká sněmovna schválila návrh zákona o sociálních službách. Novou právní normu musí ještě posoudit Senát a podepsat prezident. Pokud projde úspěšně schvalovacím procesem, nabude účinnosti 1. ledna 2007.

Hlavním důvodem k vypracování nové právní normy byla **potřeba změnit systém sociálních služeb**, který funguje od konce osmdesátých let minulého století a nevyhovuje požadavkům dnešní doby. Nejenže nebere v potaz změnu společnosti, ale také dostatečně nezohledňuje proces sociálního začleňování jako základní myšlenku moderní sociální politiky.

Sociální služby jsou určeny lidem, kteří se ocitnou v nepříznivé sociální situaci. Většinou se jedná o následky nepříznivého zdravotního stavu, krizové sociální situace, vysokého věku, životní návyky nebo způsob života, který vede ke konfliktu se společností, nebo o život v sociálně znevýhodňujícím prostředí. Aby se mohli takto postižení opět začlenit do normálního života, potřebují obvykle pomoc druhé osoby.

Sociální služby v České republice využívá v současné době téměř půl milionu osob, přičemž by asi 100 tisíc z nich bylo bez této možnosti vážně ohroženo na zdraví a životě. Poskytovatelé sociálních služeb jsou navíc **významnými zaměstnavateli**. V sociálních službách pracuje okolo 70 tisíc lidí.

Základním cílem nové právní normy je zajistit lidem, kteří se ocitli v nepříznivé sociální situaci, pomoc a podporu prostřednictvím nabídky široké škály sociálních služeb, stanovení pravidel pro jejich poskytování a v neposlední řadě zavedení příspěvku na péči. Ten je určen lidem, kteří potřebují z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pomoc jiné osoby.

Návrh zákona zaručí každému nárok na poskytnutí sociálního poradenství a nárok na posouzení jeho nepříznivé sociální situace. Samotné poskytnutí sociální služby je založeno na smluvním principu, což staví člověka v nepříznivé sociální situaci do aktivní role – jeho objektivizované potřeby a projev vůle by měly být určující pro zvolení formy pomoci.

Návrh zákona pamatuje i na to, aby hodnocení potřeb žadatelů bylo objektivní. Příslušný orgán, tj. **úřad práce, určí** na základě sociálního a lékařského posouzení tzv. **stupeň závislosti** na pomoci jiné osoby. Podle tohoto stupně **přizná** žadateli **příslušný obecní úřad** obce s rozšířenou působností odpovídající **výši příspěvku na péči**.

Příspěvek na péči by měl nahradit dosavadní zvýšení důchodu pro bezmocnost a příspěvek při péči o blízkou nebo jinou osobu, což bude znamenat zjednodušení systému. Navíc by měla být jeho hodnota až trojnásobně vyšší. Nová právní úprava počítá se čtyřmi stupni jeho výše, a to od **2 000 Kč (pro osoby mladší 18 let věku od 3 000 Kč) pro osoby, které vyžadují částečnou pomoc, až po 11 000 Kč pro lidi, kteří jsou na pomoc jiné osoby zcela odkázáni.** Podle odhadů MPSV by mělo příspěvek dostat až 180

tisíc žadatelů a celkový roční objem prostředků na jejich vyplácení by se měl pohybovat okolo osmi miliard korun. **Zavedení příspěvku výrazně napomůže rodinám, které pečují o své rodinné příslušníky.**

Z hlediska poskytovatelů sociálních služeb je nejdůležitější změnou **zavedení povinnosti registrovat se.** V opačném případě nebudou moci poskytovat sociální služby.

S povinnou registrací je nezbytné zavést efektivní kontrolní mechanismy. Kontrolu poskytování sociálních služeb bude zabezpečovat **Inspekce sociálních služeb**, a to především z hlediska kvality. Registraci a inspekci budou provádět krajské úřady a MPSV. Aby bylo možné hodnotit kvalitu poskytování sociálních služeb, zavádí nová právní úprava jako měřítko **hodnocení standardů kvality.** Současně upravuje způsoby zajištění ošetrovatelské a rehabilitační zdravotní péče při poskytování pobytových sociálních služeb v zařízeních a formu jejich financování.

Součástí návrhu zákona je úprava předpokladů pro výkon povolání v sociálních službách a pro výkon povolání sociálního pracovníka. **Kvalita sociálních služeb a efektivita sociální práce je založena především na odbornosti jednotlivých pracovníků.**

V oblasti zajištění dostupnosti sociálních služeb budou hrát rozhodující úlohu obce a kraje. Návrh zákona zavádí povinnost obcí a krajů podporovat potřebnou síť sociálních služeb na svém území. Charakter a rozsah této sítě bude regulován v procesu plánování sociálních služeb v jednotlivých obcích a krajích, do kterého musí být zapojeni také zástupci poskytovatelů sociálních služeb a osob, které tyto služby využívají. Finanční zajištění poskytovaných sociálních služeb bude stát podporovat formou dotací. MPSV předpokládá, že **na zajištění systému sociálních služeb včetně příspěvku na péči bude potřeba 13 až 14 miliard Kč ročně.** Celkové náklady na realizaci systému pak dosahují až 22 miliard Kč ročně (úhrady uživatelů služeb cca 4 mld. Kč a výdaje obcí a krajů z vlastních prostředků cca 4 mld. Kč).

Kateřina Beránková, tisková mluvčí MPSV

Ministerstvo práce a sociálních věcí, Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

Kateřina Beránková, tisková mluvčí MPSV, tel.: 221 922 359, e-mail: katerina.berankova@mpsv.cz

www.mpsv.cz, www.noviny-mpsv.cz

Ministerstvo práce a sociálních věcí vzniklo v roce 1990. Do jeho kompetence spadá sociální politika (problematika zdravotně postižených, sociální služby, sociální dávky, rodinná politika apod.), sociální pojištění (důchody, nemocenské, apod.), oblast zaměstnanosti (trh práce, podpora zaměstnanosti, zahraniční zaměstnanost apod.), pracovněprávní legislativa, bezpečnost a ochrana zdraví při práci, rovnost žen a mužů, migrace a integrace cizinců, oblast čerpání finanční pomoci z ESF, atd. K 1. lednu 2005 činil počet systemizovaných pracovních míst v celém resortu práce a sociálních věcí 18 194. Mezi organizace, které MPSV metodicky řídí, patří úřady práce, Česká správa sociálního zabezpečení, Státní úřad inspekce práce, inspektoráty práce, Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí. MPSV přímo spravuje pět ústavů sociální péče - DÚSP Tlaskov, ÚSP Zbůch, ÚSP Brno-Chrlice, ÚSP Brno-Královo Pole a ÚSP Hrabyně. Mezi příspěvkové organizace v resortu patří Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, Institut výchovy bezpečnosti práce a Výzkumný ústav bezpečnosti práce.